

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 170/2020-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. apríla 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť mesta Dolný Kubín, Hviezdoslavovo námestie 1651/2, Dolný Kubín, IČO 00 314 463, zastúpeného advokátskou kanceláriou ALTER IURIS, s. r. o., Tolstého 9, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Martin Kucbel, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 179/2019 z 23. augusta 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť mesta Dolný Kubín o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. decembra 2019 doručená ústavná sťažnosť mesta Dolný Kubín, Hviezdoslavovo námestie 1651/2, Dolný Kubín, IČO 00 314 463 (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného

advokátskou kanceláriou ALTER IURIS, s. r. o., Tolstého 9, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Martin Kucbel, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 179/2019 z 23. augusta 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal 31. júla 2018 na Okresnom súde Banská Bystrica návrh na začatie konania v upomínacom konaní podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a doplnení niektorých zákonov. Sťažovateľ sa v tomto konaní vedenom pod sp. zn. 35 Up 273/2018 domáhal zaplatenia istiny spolu s príslušenstvom z titulu zmluvnej pokuty, ako i náhrady trov konania. Keďže sa platobný rozkaz vydaný v tomto konaní nepodarilo doručiť protistrane do vlastných rúk, došlo k postúpeniu veci z Okresného súdu Banská Bystrica na Okresný súd Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) ako na súd príslušný na prejednanie veci podľa § 14 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Okresný súd uznesením sp. zn. 5 C 14/2019 z 28. marca 2019 konanie zastavil s odôvodnením, že na majetok protistrany bol uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 8 OdK 87/2017 z 18. septembra 2017 vyhlásený konkurz, pričom uvedené uznesenie bolo 25. septembra 2017 zverejnené v Obchodnom vestníku č. 182/2017. V uznesení o zastavení konania okresný súd uviedol svoj právny názor, podľa ktorého k porušeniu povinnosti, ktorá zakladá právo sťažovateľa na zmluvnú pokutu, došlo pred dňom vyhlásenia konkurzu na majetok protistrany. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie. Krajský súd napadnutým uznesením potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

4. Podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu jeho základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu tým, že krajský súd sa v napadnutom

uznesení „žiadnym relevantným spôsobom nevyjadril k tvrdeniam Sťažovateľa v podanom odvolaní a len sa v celom rozsahu stotožnil a prevzal názory súdu prvej inštancie“.

5. Sťažovateľ ďalej uvádza, že krajský súd v napadnutom uznesení „v rámci právneho posúdenia veci nesprávne aplikoval ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov vzťahujúcich sa na vec... a to bez hlbšieho a podrobnejšieho vysvetlenia svojich právnych úvah a záverov...“.

6. Sťažovateľ namieta, že ak sa krajský súd v napadnutom uznesení „stotožnil s právnymi a skutkovými závermi súdu prvej inštancie, s tým, že k porušeniu povinnosti, zakladajúcej nárok Sťažovateľa na zmluvnú pokutu, došlo pred rozhodujúcim dňom, t. j. pred dňom uverejnenia uznesenia o vyhlásení konkurzu na majetok Dlužníka, na základe čoho považoval v zmysle § 166 od s. 1 písm. d) zákona o konkurze a reštrukturalizácii uvedenú pohľadávku Sťažovateľa za nevymáhateľnú“, porušil tým jeho základné práva a práva špecifikované v bode 1 ústavnej sťažnosti.

7. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„I. Uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 6 Co/179/2019 zo dňa 23. 08. 2019 bolo porušené základné právo Sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve vlastníť majetok, základné právo Sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie a základné právo Sťažovateľa podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočívajúce v práve na ochranu majetku.

II. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 6 Co/179/2019 zo dňa 23. 08. 2019 a vec vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

III. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva Sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 415,50 Eur, ktorú je povinný uhradiť Krajský súd v Žiline do dvoch

mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu Sťažovateľa ALTER IURIS, s. r. o.“

II.

Relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

13. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou

verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie veci ústavným súdom

16. Ústavou vymedzená právomoc ústavnému súdu neumožňuje, aby nahrádzal rozhodovacia činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická osoba

alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ predtým ako požiada o ústavnú ochranu ústavný súd musí vyčerpať všetky (iné) dostupné a účinné prostriedky ochrany svojich práv. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol (môže) domôcť ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a v danom prípade Civilným sporovým poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

17. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa v súvislosti s namietaným porušením označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu obrátil priamo na ústavný súd bez toho, aby proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal dovolanie. V okolnostiach posudzovanej veci pritom ide o rozhodnutie, proti ktorému prichádza do úvahy prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, keďže ide o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí a sťažovateľ v samotnej ústavnej sťažnosti namieta i tzv. vady zmätočnosti konania.

18. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

19. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

20. Keďže sťažovateľ právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho práv nevyčerpal a nepreukázal, že sa tak stalo z dôvodov hodných osobitného zreteľa,

ústavný súd sa meritórne nezaoberal podanou ústavnou sťažnosťou, ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ale túto pri predbežnom prerokovaní podľa zásady ratio temporis odmietol ako neprípustnú (predčasne podanú) podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

21. V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane vyslovil názor, že v prípadoch uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa, následne však odmietnutého dovolacím súdom pre neprípustnosť, je lehota na podanie ústavnej sťažnosti ustanovená § 124 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (m. m. III. ÚS 674/2014, pozri aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

22. Po odmietnutí ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu